

In een zorgcentrum wordt een rollator met navigator getest. Nederland heeft meer van zulke innovaties. FOTO ANP/MARCO HOFSTE

Concurrentiepositie daalt door gebrek aan innovatie

Slechte kaspositie banken draagt bij aan daling Nederland op lijst

DAVID BREMMER
ROTTERDAM

De economische crisis treft Nederland veel harder dan andere rijke landen. Op de mondiale concurrentie-index zakt ons land van de achtste naar de tiende plek, maakte het World Economic Forum (WEF) gisteren bekend. De sinds 1979 jaarlijks verschijnende ranglijst geeft aan welke landen economisch het best presteren en waar de welvaart het grootst is.

De daling is een slag voor het kabinet dat als speerpunt heeft Nederland via investeringen in onderwijs en innovatie terug in de top 5 van de index te krijgen.

Met name de slechte kaspositie van banken speelt de Nederlandse economie het afgelopen jaar parten. Doordat banken minder kredieten aan bedrijven en consumenten verlenen, stijgt de werkloosheid en daalt de export. Bedrijven kunnen minder investeren, terwijl consu-

umenten minder uitgeven. Door al deze factoren verzwakt de Nederlandse concurrentiepositie, met als gevolg een daling van onze welvaart.

Volgens professor Henk Volberda van het Erasmus Strategic Renewal Center, dat als partnerinstituut van het WEF de Nederlandse gegevens aanlevert, is de achterliggende oorzaak dat ons land al jaren 'structureel te weinig in onderwijs en innovatie investeert'. „Het kabinet roept al tijden dat we naar een kenniseconomie moeten, maar trekt daar nauwelijks geld voor uit. Qua investeringen in onderwijs komt Nederland op de 40ste plaats. Dan mogen we een flexibel onderwijsstelsel hebben, op den duur betalen we daar de tol voor.”

Ook uit het opgerichte Innovatieplatform, vol topwetenschappers en -mensen uit het bedrijfsleven, komt te weinig. „Maar dat kan ook moeilijk als zo'n platform geen geld heeft te besteden.”

Volberda wijst op andere landen in de top 10 die hun concurrentiepo-

sitie wél op peil weten te houden. Zo slagen Scandinavische landen Denemarken, Finland en Zweden er door flinke uitgaven aan hoger onderwijs en een focus op innovatie de productiviteit van werknemers te vergroten. Koploper Zwitserland, dat de VS van de eerste plaats stoot, blinkt uit door zijn de excellente infrastructuur, flexibele arbeidsmarkt en samenwerking tussen bedrijven, universiteiten en kennisinstellingen.

Dat zou in ons land ook moeten kunnen, denkt Volberda. „Het potentieel is er: we hebben meer dan voldoende technologische kennis, alleen doen we daar niets mee. Bij innovatie gaat het er juist om om nieuwe producten en diensten met winst op de markt te zetten.”

Nederlandse bedrijven moeten volgens de Rotterdamse hoogleraar intensiever samenwerken met hogescholen, universiteiten en kennisinstellingen en waar mogelijk investeren in kennis. „Ook pleiten we er voor overtollige managementlagen te schrappen en zouden managers verplicht moeten worden 20 pro-

Top 10

Ranglijst 2009

(tussen haakjes de score in 2008)

1. Zwitserland (2)
2. VS (1)
3. Singapore (5)
4. Zweden (4)
5. Denemarken (3)
6. Finland (6)
7. Duitsland (7)
8. Japan (8)
9. Canada (10)
10. Nederland (8)

cent van hun omzet uit nieuwe producten te halen.”

Hij roept het kabinet op het weinig beschikbare geld niet alleen in harde technologie en technologische topinstellingen te investeren, zoals nu het geval is. „De investeringen zijn te eenzijdig. De know how hebben we al, de clou is die toe te passen.”